

מסורת הש"ס

6) [שנת קט"ו] (ב) 5711
אמר לו רבי יוחנן
7) [במסכת קידושין] (ד) [בפ"ג]
למלא (ס) [וכי כוונתו]
8) [במסכת קידושין] (ז) [וכי כוונתו]
9) [במסכת קידושין] (ח) [וכי כוונתו]
10) [במסכת קידושין] (ט) [וכי כוונתו]
11) [במסכת קידושין] (י) [וכי כוונתו]
12) [במסכת קידושין] (יא) [וכי כוונתו]
13) [במסכת קידושין] (יב) [וכי כוונתו]
14) [במסכת קידושין] (יג) [וכי כוונתו]
15) [במסכת קידושין] (יד) [וכי כוונתו]
16) [במסכת קידושין] (טו) [וכי כוונתו]
17) [במסכת קידושין] (טז) [וכי כוונתו]
18) [במסכת קידושין] (יז) [וכי כוונתו]
19) [במסכת קידושין] (יח) [וכי כוונתו]
20) [במסכת קידושין] (יט) [וכי כוונתו]

הגהות הגר"א
[א] נ"ב שפירא נחמק;

מוסף רש"י

אל מלך נאמן. כך מעיד
על טורח שהוא אל מלך
נאמן ושבו פ"ט.
במלחמת שלשים ואחד
מלכים. מלך שבעה
אומות הפליטם לנאמן
(שמות ו' א).

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

קיא.

עין משפט
נר מצווה

לך א מ"י פ"ג מהל' מ"ח
הלכה י' פ"ג ע"ג
ט"ו ע"ג י"ד ק"י ר"מ ע"ג
פ"ג:

תורה אור השלם

- 1. לכן הדין הוא שאלו
נפשיה ופיריה פיה לכלי
הק ורד הדין והמנהג
ושאיתו וצלו ק"ה
- 2. וזהו בכל הארץ נאמן
ה' פי שנים בה יברחו
ויצטו והשלישית יותר
בה. וזהו י"ח
- 3. שובו בני ישראל
נאמן יי אנוכי בעלתי
בכם ולקחתי אתכם אחר
מערי ומערי ממשפחה
והבאתי אתכם ארץ:
ירמיהו ג' י
- 4. לא דע אנשי שרצה
ולא המוצא בארץ
היהוה. איוב כ"ג י
- 5. ולקחתי אתכם לי
לעם והייתי לכם
לאלהים וידעתם כי אני
אלהיכם המוציא
אתכם מתחת סבלות
מצרים והבאתי אתכם
אל הארץ אשר נשאתי
את יד ליתת אתה
לאברהם ליצחק ולישעק
ולתתי אתה לכם מורשה
אני יי. שמות ו' ו-ה
- 6. והתחיל את ברכיה
מישן ואת ענק עמור
לפתח תקוה ונחמה
שקח בימי נגוריה וזכור
עליה מארץ מצרים:
הושע כ' ו
- 7. והוא בארץ אל פריעה
לדבר בשקוף דרע לעם
זהו הוצל לא הצלת את
עמך. שמות ו' כ
- 8. קום התהלך בארץ
לארבע ולחברך כי לך
אתנה. בראשית ג' י
- 9. נוד בארץ הזאת
ואתה עמך ואברכך כי
שכב עליך אתה את כל
הארצות האל והקמתו
את השקבע אשר
נשבעתי לאברהם
אביך. בראשית כ"ג
- 10. והייתו רעי גר עמ
רעי ויחזק לאמר לט
המים ויקרא שם במאר
עשק כי התעשקו עמך.
בראשית כ"ב
- 11. והתה יי נבך עליך
ויאמר אני יי אלהי
אברהם אביך ואלהי
יצחק הארץ אשר אתה
שכב עליה לך אתנה
ולדועך אתה את כל
י"א ויאתר יי אל משה
ענתה תראה אשר אעשה
לפרעה כי ביד יחזק
ישלחם וכד' ויחזק
ויקראם מארצה:
שמות ו' א
- 12. ויחזק וישתחו
שמות ו' ה
- 13. והעבר יי על פניו
ויקרא יי אל רחום
ותנו ארץ אפס ורד חסד
ויקראם:
שמות ו' ו

ולקחתי אחד מעיר. כשכל חסד אחד שנעיר לקח את כל העיר
כולה: חו"ס. רב לרב כהנא: דקא מייק רישא. מופק ראשו
ומעדן בעלמא בשעה שהיה לו ללמוד תורה: לא סתמא כפרן חסידים.
משמע שמקללו לא מנאו לעוה"ב: נאמר. בפרשת ואלה ולקחתי

אחדם לי לעם וכתיב בתורה והבאתי
אתכם אל הארץ: מה ביחסם לנאמן
שנים מס' רבוא. שלא נשמעו מס'
רבוא שילאו ממנרים אלף ב' אששים
יהושע ולכד כדאמרין כדנבא בתרא
בפ' יש נוהלין (דף קס"ה). לא נגזרה
גזרה לא נפחות מס' ולא כיותר מס'
שנה כהן נמי ששים רבוא שנתנו
כמדכר לא אשחזבו לא פחות מנן כ'
שנה ויותר מס': אף ייחסן ממנרים
שנים מס' רבוא. שמכל ס' רבוא
שהיו במנרים לא נשמעו מס' אלף
שנים בלכד וזוהם שנים של ס' רבוא
עלו [נס' רבואות שילאו אחד מס' א'
רבוא שהיו בנס' והשאר מהו כולם
בשגשג ימי אפילה שלא היו מזרים
רוחין במפלות של ישראל: וכן לימות
המשיות. שלא ישארו מכל ס' רבוא
אלף ב': ועכפא שמה בימי נעוריה
ויכוס עלותה מארץ מצרים. עניי
ושפלים יהיו בימי עלותה מארץ
מצרים: מעכו כננין. היו כוונן אומם
בנקום לנניס: ועל דבר זה נעטע
משה רבנו. שכשרעה שנעשה לישראל
כן התמיל להמנרע ולהרברל לפני
הקב"ה אמר משה לפני הקב"ה ומאלו
נאמי: אל תכל על דאכדון ולא
משפתיין. הפסד גדול יש על גדולים
שאכדו וזכיר יכול למנאו חסידים
אחרים כמותם שאין אתה כדכרעה
ויחנק ועקב שלא הרברו אחרי
מדומי: אל עיר. שאמרתי לו אני
אל שדי פרה ורבה וגו' (בראשית לה)
אני אל שדי והמלך לפני יהיה ממיס
(שם י) והייתי מנמיחו שכל א"י
לו ולכניו ולא אמרו מה שמך כמו
שעשית אתה: מ' כפחלה אמרם על
מס שמך. ועכשוו להרברת על
מדומי ואמרת הלל לא הללת את
עמך: לנעוט אהלו. כמו [ויעוץ]
אהלי אפדנו (דניאל יא) ולשון נעושה
שיך כהל: עשה מרשס. הפסע
מראה נפלאות שאני עושה להם:
מס רשס. על איהו מדה (אמת)
של י"ג [מדות] ראה והשתמוה:
אמס רשס. נמדומי שנקרה אמס
וגמירא אס ממייכו כלליה אס
הוא דן אותן כדון גמור ומינהר
והתפלל עליהם שלא יהא דן אותן
לפי מעשהיהם: ה"ג פניא כמד'
ארך אפיס רשס דניא כשעלה משה
למרוס וכו' אמר לו רשעים יאכרו.
ולא יהיה לך ארך אפיס עליהם:
אמר לו. הקב"ה לא כן אמרת
ארך אפיס ללדיקים ולא לרשעים:
אמר

מאי אמן א"ר חנינא *אל *מלך *נאמן *ולכן
הרחיבה שאלו נפשה ופעה פיה לבלי חוק
אמר ר"ל למו שמושייר אפי' חוק אחד י"א ר'
יוחנן *לא ניהא למרייהו דאמרת להו הכי
אלא אפי' לא למד אלא חוק אחד י"א * (שנאמר)
*וזהו בכל הארץ נאמן ה' פי שנים בה
יברתו ויגועו והשלישית יותר בה אמר ר"ל
שלישי של שם א"ל רבי יוחנן לא ניהא
למרייהו דאמרת להו הכי אלא אפי' שלישי
של נח י"ב אנוכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם
אחד מעיר ושנים ממשפחה אמר ר"ל
דברים ככתבן א"ל ר' יוחנן לא ניהא ליה
למרייהו דאמרת להו הכי אלא אחד מעיר
מזכה כל העיר כולה ושנים ממשפחה מוכין
כל המשפחה כולה יתיב רב כהנא קמיה
דרב ויתיב וקאמר דברים ככתבן א"ל רב
לא ניהא ליה למרייהו דאמרת להו הכי אלא
אחד מעיר מזכה כל העיר ושנים ממשפחה
מוכין כל המשפחה חויה הוהו קא חייף
רישיה וסליק ויתיב קמיה דרב א"ל *ולא
תמצא בארץ החיים א"ל מילט קא לייטא
לי א"ל קרא קאמינא לא *תמצא תורה כמו
שמחיה עצמו עליה תניא רבי סימאי אומר
נאמר *ולקחתי אתכם לי לעם ונאמר
והבאתי אתכם מקיש יציאתן ממצרים
לביאתן לארץ מה ביאתן לארץ שנים מס'
ריבוא אף יציאתן ממצרים שנים מס' ריבוא
אמר רבא וכן לימות המשיח שנא' *ועתה
שמה בימי נעוריה וכיום עלותה מארץ
מצרים תניא אמר ר' אלעזר ברבי יוסי
פעם אחת נכנסתי לאלכסנדריא של מצרים
מצאתי זקן אחד ואמר לי בא ואראך מה
עשו אבותי לאבותך מהם טבעו בים מהם
הרגו בחרב מהם מעכו כננין ועל דבר זה
נענש משה רבינו שנא' *באנו בארתי אל
פרעה לדבר בשמך הרע *למה הוא אמר לו
הקב"ה חבל על דאכדון ולא משתכחין הרי
כמה פעמים נגליתי על אברהם יצחק ויעקב
באל שדי ולא הרדו על מדותי ולא אמרו
לי מה שמך אמרתי לאברהם *קום התהלך
בארץ לארצה ולרחבה כי לך אתנה *בקש
מקום לקבור את שרה ולא מצא עד שקנה
בר' מאות שקל כסף ולא הרדו על מדותי
אמרתי ליצחק *גור בארץ הזאת ואהיה
עמך ואברכך בקשו עבדיו מים לשתות ולא
מצאו עד שעשו מריבה שנאמר *ורדו רועי
גר עם רועי יצחק לאמר לנו המים ולא
גרעו אחר מדותי ליעקב *הארץ אשר אתה שוכב עליה לך
אחננה במקום לנמוע אהלו ולא מצא עד שקנה כמאה קשיטה ולא
הרדו אחר מדותי ולא אמרו לי מה שמך ואתה אמרת לי מה שמך במאה קשיטה ולא

הוצל לא הצלת את עמך *עתה תראה (את) אשר אעשה לפרעה במלחמת פרעה אתה רואה ואי
אתה רואה במלחמת שלשים ואחד מלכים *וימחר משה ויקוד ארצה וישתחו מה ראה משה ר' חנינא בן
'גמלא אמר ארץ אפיס ראה ורבנן אמרי *אמת ראה: תניא כמ"ד ארץ אפיס כשעלה משה למרום
מצאו להקב"ה שיושב וכותב ארץ אפיס אמר לפניו רבונו של עולם *ארץ אפיס לצדיקים אמר לו אף לרשעים
א"ל רשעים יאכרו א"ל השתא חוית מאי רמבעי לך כשחטאו ישראל אמר לו לא כן אמרת לי ארץ אפיס לצדיקים
אמר

אמר ר' חנינא *אל *מלך *נאמן *ולכן
הרחיבה שאלו נפשה ופעה פיה לבלי חוק
אמר ר"ל למו שמושייר אפי' חוק אחד י"א ר'
יוחנן *לא ניהא למרייהו דאמרת להו הכי
אלא אפי' לא למד אלא חוק אחד י"א * (שנאמר)
*וזהו בכל הארץ נאמן ה' פי שנים בה
יברתו ויגועו והשלישית יותר בה אמר ר"ל
שלישי של שם א"ל רבי יוחנן לא ניהא
למרייהו דאמרת להו הכי אלא אפי' שלישי
של נח י"ב אנוכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם
אחד מעיר ושנים ממשפחה אמר ר"ל
דברים ככתבן א"ל ר' יוחנן לא ניהא ליה
למרייהו דאמרת להו הכי אלא אחד מעיר
מזכה כל העיר כולה ושנים ממשפחה מוכין
כל המשפחה כולה יתיב רב כהנא קמיה
דרב ויתיב וקאמר דברים ככתבן א"ל רב
לא ניהא ליה למרייהו דאמרת להו הכי אלא
אחד מעיר מזכה כל העיר ושנים ממשפחה
מוכין כל המשפחה חויה הוהו קא חייף
רישיה וסליק ויתיב קמיה דרב א"ל *ולא
תמצא בארץ החיים א"ל מילט קא לייטא
לי א"ל קרא קאמינא לא *תמצא תורה כמו
שמחיה עצמו עליה תניא רבי סימאי אומר
נאמר *ולקחתי אתכם לי לעם ונאמר
והבאתי אתכם מקיש יציאתן ממצרים
לביאתן לארץ מה ביאתן לארץ שנים מס'
ריבוא אף יציאתן ממצרים שנים מס' ריבוא
אמר רבא וכן לימות המשיח שנא' *ועתה
שמה בימי נעוריה וכיום עלותה מארץ
מצרים תניא אמר ר' אלעזר ברבי יוסי
פעם אחת נכנסתי לאלכסנדריא של מצרים
מצאתי זקן אחד ואמר לי בא ואראך מה
עשו אבותי לאבותך מהם טבעו בים מהם
הרגו בחרב מהם מעכו כננין ועל דבר זה
נענש משה רבינו שנא' *באנו בארתי אל
פרעה לדבר בשמך הרע *למה הוא אמר לו
הקב"ה חבל על דאכדון ולא משתכחין הרי
כמה פעמים נגליתי על אברהם יצחק ויעקב
באל שדי ולא הרדו על מדותי ולא אמרו
לי מה שמך אמרתי לאברהם *קום התהלך
בארץ לארצה ולרחבה כי לך אתנה *בקש
מקום לקבור את שרה ולא מצא עד שקנה
בר' מאות שקל כסף ולא הרדו על מדותי
אמרתי ליצחק *גור בארץ הזאת ואהיה
עמך ואברכך בקשו עבדיו מים לשתות ולא
מצאו עד שעשו מריבה שנאמר *ורדו רועי
גר עם רועי יצחק לאמר לנו המים ולא
גרעו אחר מדותי ליעקב *הארץ אשר אתה שוכב עליה לך
אחננה במקום לנמוע אהלו ולא מצא עד שקנה כמאה קשיטה ולא
הרדו אחר מדותי ולא אמרו לי מה שמך ואתה אמרת לי מה שמך במאה קשיטה ולא